

[minerale]

Essentielle uorganiske stoffer

Nogle optages som salte, andre som en del af organiske forbindelser

De vigtigste minerale:

Natrium, kalium, klor, calcium, fosfat, jern og jod

[natrium og kalium]

Kilde: fx køkkensalt (NaCl) og bananer (K)

Behov: 3 g/dag (de fleste indtager 5-15 g)

Betydning: membranpotentiale (Na-K pumpen)

Overdosering: forhøjet blodtryk

[klor]

Kilde: køkkensalt (NaCl)

Behov: de fleste indtager for meget

Betydning: væskebalance, regulering af
osmose, mavesyre

[calcium]

Kilde: mælkeprodukter, korn, frø, fisk, grønne bladgrønsager

Behov: 800 mg dagligt ifølge sundhedsstyrelsen – de fleste får nok

Betydning: knogler og tænder (kalksalte), regulering af syre/basebalance

Calciumbalancen reguleres sammen med D-vitamin, calcitonin og parathormon

ADT: 800 mg / AADT: 800-1200 mg

[fosfor]

Kilde: kød, fisk, fjerkræ, mælkeprodukter, nødder

Behov: 6-700 mg dagligt, mangel er sjælden, da nyrerne tilbageholder fosfor

Betydning: indgår i ATP og CrP, knogler

[jern]

Kilde: grønsager, bønner, tørret frugt, nødder, kød, indmad og fisk

Behov: 1 mg/dag – kun 10 % optages, kosten skal derfor indeholde minimum 10 mg/dag (mere for menstruerende kvinder)

Betydning: røde blodlegemer (hæmoglobin)

Mangel: jernanæmi (typisk pga. blødning)

ADT: 14 mg / AADT: 12-18 mg

[jod]

Kilde: saltvandsfisk, skaldyr, tang, grønsager, korn dyrket på jodholdig jord

Behov: 150 mcg dagligt

Betydning: skjoldbruskkirtlens funktion (stofskifte)

Mangel: hos fostre og børn: kretinisme, hos voksne: struma, myksødem

Tilsætning af jod til salt

ADT: 150 mcg

AADT: 150 mcg

[magnesium]

Kilde: fuldkornsmel, grønsager, ærter, bønner, mælk, fisk, kød

Behov: 3-400 mg/dag

Betydning: indgår i enzymsystemer

ADT: 300 mg

AADT: 300-400 mg

